Új műveseállomás

A Szegedi Orvostudományi Egyetem I. számú sebészeti klinikáján új műveseállomás készült el. Az itt elhelyezett berendezésekkel naponta mintegy tíz beteget kezelhetnek korszerű körülmények között.

Kossuth-levelek

Kossuth Lajos turini számüzetésében — 1867. és 1886. között — írott levelei kerültek elő Pécsett. A Baranya megyei Levéltár munkatársai egy 1928-as iratgyűjteményben találtak rá az értékes dokumentumokra. A levelek egy része minden bizonnyal a száz év előtti pécsi polgármester, Blauhorn Antal hagyatékából származik, a többiekről — így Kossuthnak a fiához írott, illetve fiától kapott leveleiről — nem tudni, miként kerültek a Mecsekaljára. Mind a tíz levél a számüzött politikus által használt gyászkeretes levélpapírra íródott, jó állapotban vannak és kitűnően olvashatók.

A pécsi Kossuth-levelek nemzeti értéknek számítanak, s közülük több országos jelentőségű dokumentum, részben azért, mert a számüzött Kossuth politikai koncepciójához nyújtanak újabb adalékot, részben azért, mert pontosabbá teszik a „turini remete" portréját.

Az Országos Anyag- és Árhivatal közleménye

egyes termékek és szolgáltatások fogyasztói árának emeléséről

A Minisztertanács határozatának megfelelően 1976. január 5-én néhány árucsoportban fogyasztói áremelésre kerül sor.

Az építő- és faanyagok körében: a cement átlagosan 24,4 százalékkal, a darabos égetett mész 40 százalékkal, a mészhidrát 12,2 százalékkal, a tégla 26 százalékkal, a beton falazóblokk 9,6 százalékkal magasabb fogyasztói áron kerül forgalomba. A bükk fűrészáru fogyasztói ára 40 százalékkal, a faforgácslapé 23 százalékkal emelkedik. A fogyasztói áremelkedésnek az építési költségekre gyakorolt hatása miatt az állam a lakásépítkezésekhez a korábbiaknál kedvezőbb hitelfeltételeket biztosít.

A bútorok fogyasztói ára átlagosan 3,4 százalékkal emelkedik. A kizárólag gyermekek által használt bútorok — kiságy, járóka, etetőszék — fogyasztói ára változatlan marad; itt a gyártási költség emelkedését az állami költségvetés a vállalatoknak megtéríti.

A papíripari termékek fogyasztói árszínvonala átlagosan 11 százalékkal emelkedik. Az egészségügyi papírnál pl. 6—9 százalékos, a papírzsebkendőnél mintegy 13 százalékos, a szalvétánál pedig 15 százalékos az áremelés mértéke. Nem változik a tipikus iskolacikkek és a papírpelenkák ára.

A folt- és lakkbenzin fogyasztói ára 12,9 százalékkal, a motorolajoké átlagosan 11 százalékkal emelkedik.

A műtrágyák fogyasztói ára átlagosan 23 százalékkal, a növényvédő szereké 20 százalékkal, a gyomirtó szereké 25 százalékkal lesz magasabb. Átlagosan 15 százalékkal emelkedik a mezőgazdasági kisgépek fogyasztói ára.

A szolgáltatások körében a lakossági árufuvarozás díja átlagosan 16 százalékkal emelkedik. Ezen belül a tehertaxi díja 10 százalékkal, a vasúti expressz árufuvarozásé és a darabáru-szállításé 20 százalékkal, míg a boyszolgálat díja 40 százalékkal nő. Változatlanok maradnak a személyszállítási tarifák.

A postaforgalomban a belföldi díjak és az egyes baráti államokkal kialakított kedvezményes tarifák nem emelkednek. Ugyanakkor az egyéb államokba szóló levél- és csomagküldemények díja átlagosan 25 százalékkal emelkedik. (MTI)

A „titok" kulcsa

Vetélkedő az öntödében — Tapasztalatok

Óriási lángnyelvek szolgáltak hangulati aláfestésül az Öntödei Vállalat nemrég tartott várostörténeti vetélkedőjén. Bevilágították az ebédlőt, mintegy jelezve: verseny ide, verseny oda, ez a nap is csak olyan, mint a többi. Valóban, a munka nem állt le, s a Ki mit tud?-ra benevezett szocialista brigádok csakugyan végigdolgozták a műszakot, ahogyan máskor. A dolgozók kivétel nélkül munkából érkeztek, s foglaltak helyet az ebédlő asztalainál. Az sem zavart senkit, hogy nem feszítettek ünneplőben: a terem sem öltött erre az alkalamra ünnepi drapériát.

*

A vállalat vezetői mellőzték a hatásos, nagy szavakkal megtűzdelt szónoklatot. Az efféle esemény egy éve megszokott az öntödei dolgozók életében. A vetélkedő magas színvonala, a versenyzők intelligens, alapos tudásról árulkodó válaszai kivívták a zsüri: a városi tanács és a Bartók Béla Művelődési Központ kulturális, közművelődési szakembereinek elismerését. S akik azt is tudták, egy évvel ezelőtt még gondban dugták össze fejüket a vezetők, ha a szocialista brigádok kulturális vállalásairól esett szó, ezúttal érthetően kíváncsiskodtak: minek köszönhető a gyors változás?!

Egy éve még csak a termelésre helyezték a hangsúlyt az öntödében. A vezetők szemléletét dicséri, hogy ma már kulturális szempontból sem érheti szó a „ház elejét". Első lépésként oktatásügyi előadót alkalmaztak. Az eredmény nem is maradt el, megszervezhették a Dolgozó Általános Iskoláját, ahol 45-en szereztek bizonyítványt. De egyre többen jelentkeznek gimnáziumba, szakközépiskolába is, a szocialista brigádok számára meghirdetett tanfolyamon 150-en vettek részt. Ma már egyetlen brigádnaplóból sem hiányoznak a kulturális vállalások: egyesek a politikai továbbképzést, mások a vállalat kulturális rendezvényeinek látogatását tűzték feladatul maguk elé.

*

Kezdetben még előfordult, hogy mindössze ketten jelentek meg az érdekesnek ígérkező ismeretterjesztő előadáson. Ma — hasonló alkalommal — a tágas ebédlő is szűknek bizonyul. Azt sem árt elmondani: az oktatásügyi előadó nem egyszerűen íróasztal mellől végzi munkáját. Legalább annyi időt tölt az üzemben a munkások között, amennyit az irodában. Csak így tud közvetlen kapcsolatba kerülni a dolgozókkal, csak így képes „kinyomozni": mi érdekelné az embereket. Bármelyik más üzem számára is könnyen hozzáférhető a „titok" kulcsa: a különféle programok tervezésénél elsősorban a dolgozók igényeit, kívánságait kell szem előtt tartani. Így nem lesz érdektelenség, közönybe fulladó kulturális rendezvény. Az öntödében operettestekkel kezdték, ma már az igényes, sokrétű tudást kívánó vetélkedőknél tartanak. Az üzem és a Bartók Béla Művelődési Központ közötti együttműködési szerződés is példázza, egyre inkább a tartalmasabb szórakozást részesítik előnyben. Hogy ez nemcsak frázis, mi sem bizonyítja jobban, mint a különdíj, melyet az öntödei segédmunkások Zalka Máté szocialista brigádja ajánlott fel a várostörténeti Ki mit tud? negyedik helyezettjének. (Az első három brigádot a vállalat jutalmazta, méghozzá igen bőzezűen).

*

Röviden ennyi, amit egy vetélkedő kapcsán elmondhattunk az Öntödei Vállalat kulturális életéről. S ha vannak még Szegeden üzemek, ahol gond a munkásművelődés, forduljanak bizalommal az öntödeiekhez! Hasznos ötleteiket, jól bevált módszereiket bizonyára nem rejtik véka alá.

Ladányi Zsuzsa

ALMA-EXPORT

A Derekegyházi Állami Gazdaság az utóbbi esztendők legjobb almatermését takarította be 1975-ben. A 313 hektárnyi almaültetvény 564 vagon minőségi almát adott, amelynek nagyobb részét még a szüret idején Csehszlovákiába, Lengyelországba és a Szovjetunióba exportálták. Ugyanakkor megtöltötték az állami gazdaság hűtőházát is.

A hűtött csarnokban 140 vagon, szovjet exportra szánt, kiváló minőségű alma vár most válogatásra, csomagolásra.

Színházi műhely

A Szegedi Nemzeti Színházban ezekben a napokban öltt testet a kitűnő cseh író, *Oldrich Danek Negyven gazfickó és egy ma született bárány* című drámája. A történelmi parabolát, Debrecen után, immár másodszor állítja színpadra *Giricz Mátyás*. Még egy hét van a premierig. A színházi műhelymunka pillanatait örökítette meg *Somogyi Károlyné* fényképein. A színészeken már a *Gyarmathy Ágnes* által megálmodott jelmezek, s az ő elképzeléseit tükrözi a díszlet is. Bemutató: január 10-én.

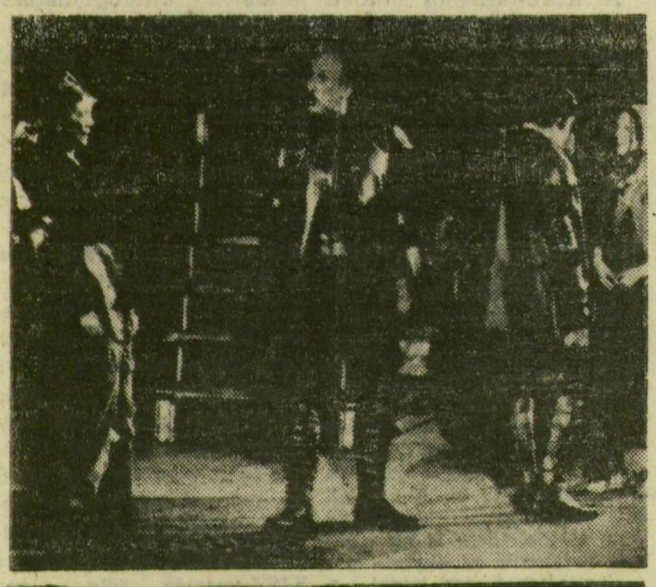

A jubiláló Express gazdag programja

Az idén ünnepli az Express Ifjúsági Diák Utazási Iroda megalakulásának 20. évfordulóját. E két évtized alatt a KISZ Központi Bizottságának vállalata több százezer fiatal utazását, szórakozását segítette. A magyar fiatalok tömegei ismerkedhettek meg elsősorban a szocialista országokkal, s legtöbb vendéget is ezekből az országokból fogadtuk. Az ifjúsági utazások szervezése általában csere alapon történik. A vállalat tevékenységén nagyot lendített, fejlődését elősegítette az MSZMP Központi Bizottságának ifjúságpolitikai határozata és az ifjúsági törvény életbe lépése. Az elmúlt három évben megszaporodtak az Express-bázisok. A vállalat három, nemzetközi üdülőtelepén — Verőcemaros, Balatonföldvár, Kiliántelep —, három szállodájában — Hotel Express, Verőcemaros és a kőszegi Panoráma —, és a velencei ifjúsági táborban évente sok ezer magyar és külföldi fiatal fordul meg. Az Express szervezi az ország két nagy ifjúsági találkozóját, a szegedi és a soproni ifjúsági napokat. A Csongrád megyei kirendeltség ez évben két jubileumot is ül. A megalakulás 20. évfordulója mellett az idén nyáron rendezik meg tizedszer a szegedi ifjúsági napok programsorozatát. Ebből az alkalomból kerestük fel az Express Ifjúsági Diák Utazási Iroda Csongrád megyei kirendeltségének vezetőjét, Lénárt Bélát.

● **Foglalja össze az Express megyei kirendeltsége elmúlt évi tevékenységének eredményeit.**

— Néhány számadattal szeretném illusztrálni 1975. évi munkánkat. Az elmúlt évben 16 belföldi és egy külföldi különvonatot, 56 hazai és 34 külföldi különautóbuszt fogadtunk Szegeden, illetve Csongrád megyében. Összesen mintegy 13 ezer fiatal fordult meg szűkebb pátriánkban, közöttük közel 1500 fiú és lány. Különösen értékesnek tartjuk, hogy a Szovjetunióból több mint 800-an, testvérmegyénkből, Odessza területről 110-en látogattak el hozzánk. Jelentős előrelépésnek tartjuk, hogy minden csoportot vendégül látott a megye egy-egy üzeme, vállalata, termelőszövetkezete. Így nemcsak Szeged nevezetességeit, de a megye, elsősorban Szentes, Csongrád, Hódmezővásárhely és Makó életét is megismerhették a külföldi fiatalok. Kirendeltségünk 84 csoport külföldi utazását szervezte, elsősorban a baráti szocialista országokba. Ezen utazások alkalmával mintegy 3700 fiatal ismerkedhetett meg egy-egy ország városaival, nevezetességeivel. Szeged testvérvárosába, Odesszába 400-an utaztak 1975-ben. A belföldi turizmus keretében 18 ezer fiatal járta az országot. Az elmúlt év kiemelkedő eseménye volt az I. Magyar—Szovjet Barátság Fesztivál és a hazánkban tanuló vietnami diákok nyári szegedi tábora.

● **Milyen tervekkel készül a kirendeltség az idei kettős jubileumra?**

— Nemcsak azért ígérkezik jelentős esztendőnek az idei, mert 20 éves az Express és a tizedik szegedi ifjúsági napokra készülünk, hanem azért is, mert előre szeretnénk lépni elsősorban a belföldi ifjúsági turizmus területén. Tisztában vagyunk vele, hogy az ifjúsági turizmus szélesítése elősegíti a fiatalok hazafias és internacionalista nevelését. Fontos feladatnak tekintjük, hogy az iskolai évek alatt ismerjék meg lakóhelyüket, a megye és az ország legfontosabb történelmi, művészeti, munkásmozgalmi emlékhelyeit. Igyekszünk kivenni részünket a testi nevelésből, és az egészséges életmódra való nevelésből is. Több gyalogos és kerékpáros kirándulást, hegyi túrát szervezünk. Az első fél évben megjelenik két programfüzetünk. Egyik a megyei lehetőségeket leltározza, a másik a megyéből kiinduló országos kirándulás- és túralehetőségeket térképezi fel. Ezel is segíteni igyekszünk az általános és középiskoláknak a tanulmányi kirándulás szervezésében.

● **Hová utazhatnak a megye fiataljai ebben az esztendőben, és milyen újdonságokat tartogat számukra az Express?**

— E hónap 12-én indul az első csoport Lengyelországba. Szeptemberben különvonatot indítunk. Odesszába. Februárban és márciusban újdonságként téli sporttúrákat szervezünk a Szlovák- és a Lengyel-Tátrába, valamint a kaukázusi üdülőhelyre, Bakuriániba. A nyár folyamán külföldi spartakiádokra szervezünk utakat. Az Állami Ifjúsági Bizottság kedvezményeit hasznosítva, szorgalmazzuk a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok, a középiskolások, az egyetemisták és a fiatal házasnárok belföldi üdültetését. Elmondom még, hogy a hét egy-egy napján, a megye öt városában, a KISZ-bizottságokon, az Express munkatársai ügyeletet tartanak, ahol felvilágosítást, tanácsot adnak az érdeklődőknek.

T. L.

Zenekar fogadta a vonatot

Fúvószenekar hangjai mellett futott be a soproni vasútállomásra szombaton reggel a Győrből érkező, postai küldeményeket is szállító személyvonat. A szerelvényt azért fogadták ünnepélyesen, mert száz évvel ezelőtt indult meg a két város között a vasúti közlekedés, s egyben a vasúti mozgóposta-forgalom is. A postai szállítmány egy részét — a vasúti mozgóposta elődjére emlékezve — úgynevezett delizsánszra, lóvontatta postakocsira rakták. Ugyancsak szombaton postatörténeti kiállítás nyílt a városban, „125 éves a Soproni Postaigazgatóság" címmel. A kiállításon alkalmi postahivatalt is berendeztek, felvonultatták a régi és az új postai szállítóeszközöket, a lóvontatású delizsánsz pedig egész nap az érdeklődők rendelkezésére állt.